

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 94 CLEVELAND, O., WEDNESDAY MORNING, APRIL 22, 1942 LETO XLV. — VOL. XLV.

Hitler ubija po Gorenjskem

Dne 6. avgusta so ubežniki pokušali porušiti elektrarno v Vintgarju. Eksplozija se je pa ponesrečila in je bilo na elektrarni razbitih le nekaj sip.

Isti dan je spet poslovalo izredno sodišče v Begunjah. Zopet so bili stiri obsojeni na smrt. Javni lepaki so razglasili stvar že isti dan.

BEKANNTMACHUNG
Izredno sodišče, ki je bilo postavljeno od civilne uprave za Koroško in Kranjsko, je dne 6. avgusta.

OBSDILO NA SMRT
Štiri.

Obsojeni so bili radi udeležbe pri komunističnih shodih, kjer so se kovali načrti za teroristične nastope. Dalje radi pomoči pri nameravanem poškodovanju javnih naprav in napeljav. Tudi radi zločinov, naperjenih proti varnosti življenja in imetja prebivalstva. Končno radi prenehanju nošnje orožja.

Imena obsojencev so sledeča: 20 letni slikar Milan Kolarič iz Perovega, 28 letni strojnik Stanislav Kanižanič iz Perovega, 30 letni strojnik Kazimir Čerčič iz Kamne Gorice, 31 letni zidar Janez Finžgar iz Ljubljane.

Umrtili so jih bila takoj izvršena dne 6. avgusta 1941.

Kutcher, nač. civ. uprave.

V prvih dneh avgusta je bilo nekaj ubežnikov, ki so se na Moravah in Jesenicah. Ljudje so jim donosili hrano in seveda tudi razna poročila. Tako je znan na Možaklju tudi Ivan Finžgar iz Javornika. Na taki poti pa zasledili nemški policaji, ki so jih v vrat in ujeli. Ranjenec je bil ubit.

Obsojeni, Možaklj in Pokljujci so Nemci pogosto preiskovali. Tako je odšlo nemško vojaško letalo na Jelovico v noči od 7. na 8. avgusta. Bilo jih je okoli 3-4. S seboj so imeli tudi topovsko pripravo, ki so jo uporabljali pri preganjanju ubežnikov.

Preganjanje ubežnikov so Nemci izvajali tudi na Možaklju in Pokljuki. Na Pokljuki so Nemci dva drvarja, ki sta bila v gozdovih že ves teden. Tako je pa v nekem spodnjem delu v gozdovih že ves teden. Tako je pa v nekem spodnjem delu v gozdovih že ves teden.

Obsojeni so bili radi pripravljanja sabotažnih dejanj, radi nošnje prepovedanega orožja in ker so razširjali komunistične letake.

Umrtili so jih bila nemudoma izvršena.

Kutcher, nač. civ. uprave.

BEKANNTMACHUNG
Umrtili so jih bila nemudoma izvršena.

Kutcher, nač. civ. uprave.

Četniki se bore v okolici Zagreba

New York. — Radio BBC sporoča, da je hrvatski kvizling Ante Pavelić priznal, da v okolici Zagreba divja ostra borba z močnimi oddelki četnikov. Med drugim je izjavil, da so se četniki posrežila razna poškodovanja dela na hrvatskih železnicah.

Poročilo je vjela kratkovalna radijska postaja CBS.

Važna seja
Nocoj bo važna seja Skupnih društev fare sv. Vida. Vsi zastopniki in zastopnice naj se gotovo udeležijo.

General Mihajlovič bo pričel v maju z ofenzivo proti Nemcem

Angora. — Inozemski diplomatski krogi zatrjujejo, da je sprememba v bolgarski vladi ukazal Hitler, češ, da je bivši bolgarski zunanji minister Ivan Popof podpiral bolgarsko opozicijo proti kralju Borisu in nacijem.

Iz verodostojnih virov prihaja tudi vesti, da se je v Srbiji, kjer je po umiku nemških divizij iz Jugoslavije meseca januarja in februarja uporniško delo nekoliko pomehalo, sedaj zopet začela divja vojna. Jugoslovanski vojni minister Draža Mihajlovič se pripravlja za splošno ofenzivo v mesecu maju. Verjetno je, da bo odredil splošno mobilizacijo, da poveča število svoje vojske, o kateri se sedaj sodi, da šteje okrog 115.000 mož.

Zgodovinarji niso zamenjali imena nekdanjega balkanskega "smodnišnika". Poznavač razmer na Balkanu trdijo, da je prišel čas, ko bi en sam odločilni nemški poraz pomenil iskro, ki bi vžgala eksplozijo na Balkanu in v Podonavju.

Demokratska kozmopolitska liga je za McSweeneyja

Demokratska kozmopolitska liga okraja Cuyahoga, je indorsirala kandidaturu McSweeneyja za gubernerja ter je apelirala na načelnika Ray T. Millerja, naj podpira McSweeneyjevo kandidaturo.

Ta liga, katere predsednik je naš agilen okrajni prosekutor John J. Prince, in v kateri so zastopane vse narodnosti v tem okraju, je prva demokratska organizacija, ki se je izjavila za Johna McSweeneyja. Toda mnogo posameznih demokratov se je že izjavilo zanj.

Pozor, Barberton!

V nedeljo 26. aprila bo v dvorani društva Domovina na 14. cesti javen ljudski shod, začetek ob treh. Shod sklicuje Ameriško-jugoslovansko združenje.

Na tem shodu bodo odlični govorniki pojasnjevali, kaj moramo storiti za odrešitev naše zasužnjene Primorske in Koroške. Narod iz Barbertona, Akrona in okolice je prijazno vabljen, da pride v velikem številu na to zborovanje in manifestira za našo zasužnjeno rojstno domovino.

Trgovci lahko že dobe sladkorne karte v šolah

Danes, v četrtek, petek in ponedeljek lahko dobe trgovci in oni, ki rabijo sladkor v trgovske vrhe registracijske pole v vseh višjih šolah ali pri šolskem odboru in sicer od 9 zjutraj do 5 popoldne na te dneve. Te pole lahko spišejo doma, potem se gredo pa registrirati prihodnji tork in sredo na iste prostore in ob istem času. Družine in drugi odjemalci pa se bodo registrirali v nižjih šolah na 4., 5., 6. in 7. maja.

Do 28. aprila morate plačati zemljiške davke

Okrajni blagajnik Boyle svira davkoplačevalce, da je v torek 28. aprila zadnji dan, ko morajo biti plačani zemljiški davki. Okrajni blagajnik mora nabrati nad 26 milijonov dolarjev davkov, pa so ljudje do danes plačali komaj nekaj nad \$10,000,000.

Važno za vohune

Časopis, ki ga izdaja vojaško taborišče Snelling, Minn. je oni dan razkladal nove vrste top, ki ga imajo v taborišču. Top je napravljen iz celuloide in meri v premeru 12 čevljev. Hitrost krogle, ki jo izstreliti ta top, je 150,000,000 čevljev na sekundo. S tem topom lahko streljajo v nemško letino na ruski fronti, ali prav na Japonsko. Edina skrb vojaških izvedencev je, kot pravijo, kako bi preprečili, da bi top ne pognal krogle s tako silo, da bi krogle letela okrog sveta in nazaj v taborišče. Zdej čakajo, če bodo nemški vohuni poročali o tej najnovejši "iznajdbi" Hitlerju.

Mihajlovičovo sporočilo maršalu Petain-u

London. — Jugoslovanski vojni minister general Draža Mihajlovič, poveljnik vojske, ki se bori proti zasednim četam ošišča v Srbiji, je poslal maršalu Petainu pismo, v katerem ga poziva "naj da znak, na katerega čakajo potlačeni narodi Francije in Evrope."

Zahteval je, naj maršal Petain ali "neki drugi maršal, ki ga bo Francija našla nekega dne, vnovič dvigne zastavo svobode, ki jo je francoski narod dolga stoletja nosil pred vsemi drugimi narodi Evrope."

Pismo, katerega kopijo je dobila jugoslovanska vlada v Londonu, je general Mihajlovič poslal "iz srbskih planin in gozdov."

Žena poslanika Leahya je umrla včeraj v Vichy

Vichy, Francija, 21. apr. — Tukaj je danes umrla žena ameriškega poslanika za Francijo, Mrs. Leahy. Pred 12 dnevi se je podvrgla operaciji in je kazala, da je na potu okrevanja. Smrt je prišla nepričakovano, kot pravijo zdravniki.

Poslanik, admiral Leahy, je dobil pred nekaj dnevi iz Washingtona ukaz, naj pride domov, da poroča o položaju v Franciji. Svoj odhod je pa moral odložiti radi boleznijo svoje žene.

\$7,500,000 za cenzurni urad v kapitolu

Washington. — Predsednik Roosevelt je vprašal kongres, naj dovoli \$7,500,000, kar se bo rabilo za upravo cenzurnega urada za to leto. Ta urad je že dobil dozdaj \$6,100,000.

Lorainčan se je izdal za ameriškega državljan

Clevelandske naselniške oblasti so obtožile Aleksandra Jurina iz Loraina, O., da se ni registriral kot inozemec ter da je 7. novembra 1939 in 5. novembra 1940 volil v precinku 3, 5. varu za Loraincu kot ameriški državljan. Obravnava se bo vršila v sredo.

Shod Oltarnega društva

Članice Oltarnega društva fare sv. Vida imajo nocoj ob sedmih shod v novi šoli. Vabljeni so vse članice in tudi druge žene, da pridejo in se vpišejo v Oltarno društvo.

Zadušnica

V četrtek ob 6:30 bo darovana v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokojnik Antonom Pekol. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

Vlada zaplenila patente sovražnikov

Zakladniški oddelek name-rava kampanjo za nakup vojnih bondov in znamk

Washington. — Zakladniški tajnik Morgenthau bo odprl 1. maja kampanjo za prodajo vojnih obveznic in znamk. Kampanja ima namen pregovoriti narod, da bo kupil prostovoljno bonde za 10% vseh svojih dohodkov.

Kampanja bo v vseh 3,070 okrajih po Ameriki. V vsaki tovarni bodo skušali prodati za najmanj 10% plačilne liste vojnih bondov in sicer naj bi delavci dali stalno po 10 odstotkov od vsake tedenske plače za vojne bonde.

Kampanjski delavci pa ne bodo obiskali samo tovarne, ampak bodo potrkali na vsaka vrata v državi, da bodo kupili bonde tudi oni, ki imajo druge dohodke kot mesečni zaslužek.

Dozdaj je bilo prodanih vojnih obveznic za \$5,000,000,000.

Najnovejše vesti iz Jugoslavije

London. — Na londonskem radiu je aktivni jugoslovanski častnik prečital najvišje priznanje kralja junakom, ki so padli za domovino in sicer: topniškemu podpolkovniku Mitiću, kapetanu Dejanoviću in Drlješi ter poročniku Mihajlu Dučiću, ter jih odlikoval z redom Karađorđeve zvezde z meči IV. stopnje. Z istim ukazom je bil odlikovan za vojaško Karađorđevo zvezdo pehotni narednik Nikola Lazović.

Ti junaki so padli za domovino v borbi s sovražnikom.

Z drugim ukazom kralja Petra sta bila odlikovana za dokazano in izpričano hrabrost v borbi s sovražnikom s Karađorđevo zvezdo z meči dva mlada kapetana (imen ni bilo mogoče razumeti) pod poveljstvom generala Mihajloviča. Za podpolkovnika je bil imenovan orožniški major Jezdimir Stakić, komandir planinskih čete.

"Hrvatski sabor" "Neodvisna" plačuje davek Italiji

Zeneva. — Neodvisnost "Neodvisne Hrvatske Države" najboljše ponazorjuje dejstvo, da Hrvatska odplačuje Italiji za stroške zasedbe 120,000,000 dinarjev na mesec oziroma eno in pol milijardo dinarjev na leto.

Deset najboljših generalov sveta

Kateri generali spadajo v vrsto desetih najboljših generalov sveta? Vojaški strokovnjaki v Londonu so jih nedavno izbirali. V obzir so prišli vsi generali, ki so se dejansko udeležili vojne od meseca septembra leta 1939. Tu navajamo angleški spisek:

General MacArthur; general Sir Archibald Wavell, Velika Britanija; general Chiang-Kai-shek, Kitajska; Maršal Simeon Timošenko, Rusija; Maršal Erwin Rommel in Maršal Karl von Rundstedt, Nemčija; general Heinter Poorten, Nizozemska Indija; general Draža Mihajlovič, Jugoslavija in general Tomoyuki Yamashita, Japonska.

Najdena torbica

Najdena je bila ženska ročna torbica, v kateri so bili ključji ženska slika. Dobi se na 1053 E. 67. St.

Roosevelt je ukazal, da se vse te patente porabi za našo vojno produkcijo ali za civilne potrebe

Washington, 21. aprila. — Predsednik Roosevelt je danes povedal, da je ukazal zapleniti vse patente, katere kontrolirajo direktno ali indirektno naši sovražniki. Te patente se bo porabilo pri našem vojnem naporu ali za civilne potrebe, je rekel predsednik.

Roosevelt je pooblastil za ta korak varuha inozemske lastnine, Leo Crowleya. Ta je že več patentov dobil v roke, nadalje tisoče jih bo dobil pa v nekaj dneh. Patenti, ki so že v vladnih rokah, so za kemične ali lekarniške izdelke.

Ko so vprašali predsednika, če bo vlada zaplenila tudi one patente, ki so jih izročili sovražniki v roke Amerikancem, da zatajeje kontrolo nad njimi, je rekel, da se bo tudi te zaplenilo.

Jugoslovanski poslanik Kuhar napada aktivnost Habsburžanov v Angliji

London. (ONA). — Slovenec, msgr. Alojzij Kuhar, ki je kot poslanik pri poški vladi, je govoril na radiju rojakom v domovini ter v govoru ožigosal aktivnost habsburških agentov v Angliji in v Zed. državah, ki delajo za restoracijo habsburške dinastije.

"Za nas," je rekel g. Kuhar, "pomenijo Habsburgovci toliko kot Hitler. In kadar naši ljudje preklinjajo Hitlerja, vključjo v to tudi Habsburgovce." Msgr. Kuhar je govoril predvsem katoliškim Slovincem in Hrvatom.

Iz raznih naselbin

Oglesby, Ill. — Dne 12. aprila je tukaj umrl Frank Meglič, star 56 let in doma iz Metnaja pri Zatični na Dolenjskem. V Ameriki je bil 40 let in tu zapuščila žena, sina, tri hčere, šest vnukov in brata, v državi Ohio sestro.

Mascutah, Ill. — Dne 16. aprila je tukaj umrla Antonija Napotnik, stara 64 let in rojena v št. Mihelu pri Šoštanjju na Štajerskem.

Racioniranje pisalnih strojev se je pričelo

Washington. — Začetni v ponedeljek 20. aprila bo mogel kupiti nov ali obrabljen pisalni stroj samo oni, ki bo dobil za to potrebno dovoljenje od lokalnega odbora. Sodi se, da je zdaj v zalogi 239,000 novih in obrabljenih pisalnih strojev.

DRUG DRUGEMU PLACUJETA RENT

Na Woodland Ave. in 79. cesti v Clevelandu imata svoje restavracije Jim Diakandru in Tom Petropoulos. Prav blizu sta skupaj in 20 let sta zadovoljno živela drug ob drugem, pa vsak po svoje stregla gostom.

Naenkrat sta se pa zmisli, da če je že po vsem svetu vojna, zakaj bi pa vogal Woodland Ave. in 79. ceste živel v miru, pa sta pričela z ofenzivo. Ravnala sta prav kot ravnajo diplomati, to je, vojne si nista napovedala, ampak sklenila, da drug drugega pozabljeta lepo za hrbtom. Pa je Jim, lastnik ene restavracije, vzel najemninsko pogodbo na hiši, kjer je imel restavracijo Tom. Pa je Tomu nekaj reklo, da bi isto storil s hišo, kjer ima restavracijo Jim. Razume se, da sta vse to delala s posredovanjem agentov. In ko je bilo treba plačati prvo najemnino, sta spoznala, da plačujeta drug drugemu rent.

Ko so ga vprašali glede onih patentov, katere lastujejo skupno Amerikanci in sovražni inozemci, je predsednik izjavil, da bo vlada vzela vse, kar potrebuje, ker prvo, kar moramo imeti zdaj pred seboj je, da dobimo vojno.

Dalje je predsednik izjavil, da bo vlada te patente obdržala tudi po vojni in da ne bo storjena napaka, kot je bila po prvi svetovni vojni, kot so šli patenti nazaj v roke sovražnim državam.

"Po vseh krivicah, ki so nam jih prizadeli Nemci, tako v Avstriji kot v Nemčiji v zadnjih 1,000 letih, nimajo Habsburgovci nobene pravice do apela, ker oni so bili začetniki vsega zla v Evropi.

"Mi katoličani iz Jugoslavije čutimo v tej uri naše največje preizkušnje, da javno ponovimo molitev, naj bi nas Vsemogočni obvaroval pred tem, da bi postali Habsburgovci naši odrešitelji," je govoril g. Kuhar.

Najbolj drag kraj v Evropi

Ali veste, kateri kraj je najbolj dragi kraj v Evropi? Hrvatska.

Cena življenjskih potrebščin je poskočila za 200% za najnujnejše potrebščine in 300 do 1000% za luksuzne stvari. Za par čevljev je treba odšteti 20 dolarjev!

"Tukaj se vse dobi — je pisal neki tuji dopisnik — pod pogojem da imate veliko, zelo veliko denarja." (La Victoire, 11. aprila)

Vojska pozdravlja

Iz Jefferson Barracks, Mo., pošiljata vsem prijateljem in znancem tople pozdrave vojaka Joseph Fortuna iz 1401 E. 47. St., in Frank Sabonis iz 4814 Superior Ave.

Na operacijo

Margaret Yartz iz 1009 Hecker Ave. se je podala v Glenville bolnišnico, kjer se bo podvrgla operaciji na nogi. Sorodniki in prijatelji jo lahko obiščejo v vardi 1.

SATAN IN IŠKARIOT

Po nemškem izvirniku K. Mays

Bovril sem. Howgh!"

Reče Indijaneec svoj howgh, to besedo povedal, da je zanesljivo pri kraju. Molčal in starejšine so tudi molčali. In ker so bili že prej redko-razgovorni, sem zasidil, da tudi to ne bo do kmalu spet začeli. Zdel sem izpod korenin in zdel sem na levo, da poiščem korenino, ki jo našel.

Na vodi je stala, ki je bila v vodi, da dober korak široka. Sedel metrov v stran je sedel in nastran, puška je ležala na tleh. Lezel sem se da pogledal bi bil rad, kje so Mogolloni. Ugotovil sem, da leži ob potoku, kakor pravil Winnetou, kakih štiri korakov niže in da mi ni nevarni, pa se vrnil h korenini.

Previdno sem se ji blizal, seveda na stran, kjer je stražil. Staro podeželsko vozilo, visoko in široko, pravi se. Svoječas so potovali iz-ven v takih kočijah na za-videti.

Če sem začuden sem opazil, da v kočiji na moji strani ni človeka. Čemu? — Da bi ujetnik? — Mogolloni bi bili tudi skrajno previdni, če bi jima bili opazili. Izmuznila sta se skozi okno, da sta bila le količ-ko prej.

Opazil pa ujetnika nista bi-je. In Winnetou se je opazil. Ali pa — hm! Sitna. Morebiti pa je sedel po-je drug rdečkar. —

Če je bilo radi njega odpr-je storil —?

Če sem se, da bom go-je njima. In toliko sem že ni mi bilo, da bi opu-je namero. Preveč me je

Če bi se lotil kočije? —

Če je bilo mogoče. Ali ni bilo v kočiji, — ali ni bilo v kočiji in poleg nj-je stala straža. Kako bi zve-je stala v kočiji? — Ne da izpostavljati nevarnosti.

Če sem se vzravnaval pri-je kolesih, da me rdečkar ni videl, rahlo potrkal na tla. Če je bil razen-je kak Mogollon v ko-je trikanje slišal in bi goto-je glavo skozi okno.

Če sem pogledal tr-je na tleh sem pogledal tr-je kvišku. Glava se ni

Če sem se enkrat in spet-je pogledal skozi okno.

Če sem potrkal — in te-je odgovorilo previdno,

Če sem na dnu kočije.

Če sem bi bil trkal, če ne-je. —

Če sta le bila v kočiji-je sicer bi okno ne bilo-je v straži bi sedela poleg-je.

Če sem izpod koles, se vz-je seveda spet ob zadnjih-je pomolil glavo k odprto-je in šepnil:

Če Murphy, ste vi —?

Če sem njega. Marta bi-je morebiti ustrašila.

Če je bilo vse tiho. Vsaj-je ni. Menda sta ugi-je. —

Če sem čul rahlo šepetanje, je Marta povedala od-je, kdo je zunaj, in moški-je šepnil:

Če prostora za mene na tej-je. Mislite mar v kočijo-je voljo! — Sami se po-je ujetništvo —!

Kavčuk
(War Production Board, Wash-
ington, D. C.)

Ameriška civilizacija se pre-
mika na kolesih in večina teh
koles pa rabi kavčukove obro-
če. Vojna za svobodo je tudi
vojna koles, vojna koles s kav-
čukovimi obroči na raznih boj-
nih vozovih, vojskih kamjonih
in pristajalnih napravah voja-
ških letal. Kavčuk pa se rabi
tudi za kolesje mogočnih tan-
kov in za prevlečenje tankov
bojnih letal, da jih krogel tako
zlahka ne prebijejo.

Iz tega razloga naše Zed, dr-
žave potrebujejo sedaj več kav-
čuka kot so ga kdaj poprej.

Nujna potreba je po kavčuku,
toda dobiti pa ga ni tako lahko.
Pred vojno je več kot 90 odstot-
kov vsega kavčuka, ki se ga po-
trebuje v Zed, državam, prišli iz
Daljnega Vzhoda. Večji del te-
ga iz Malaje in Nizozemske
Vzhodne Indije. Vsakemu pa
je do sedaj gotovo znano, kaj
se godi v teh delih sveta. Naš
sovražnik — Japonec je tam.

Zato pa je okrnjeno prodajno-
ne avtornih obročev za privatno
vporabo. Celotno kavčuk, ki se ga
potrebuje za popraviljanje sta-
rih obročev je skrbno racioni-
ran in prav tako je naša indus-
trija prenehala z izdelavo celo
vrsto raznih predmetov, za ka-
tere se nujno potrebuje kavčuk,
a ti predmeti ne pridejo v po-
štev za narodno obrambo.

Vlada Zed, država je dobro
vedela, da bodo Japonci skoro
gotovo sledili vzgledu Nemčije
in Italije v blazni nameri osvaja-
nja sveta in zato pa je pri-
čela naša vlada že pred napa-
dom na Pearl Harbor priprav-
ljati večje zaloge gumij. Ven-
dar pa ta zaloge ni presegala
količine kot so v navadnem mir-
nem času vporabljal civilisti
za svoje osebne avte, truke in
za drugo potrebo za dobo ene-
ga leta, kar je približno 600-

000 ton.

Sedaj je naša dolžnost, da
čim bolj pazimo na to zalogo in
da jo rabimo le za predmete, ki
so nam nujno potrebni za zma-
go v tej vojni. Naše tovarne so
pač pričele z izdelavo umetne-
ga kavčuka, kolikor ga pač mo-
rejo v tem času izdelati, to je
tako zvani sintetični kavčuk,
katerega izdelujejo iz petrole-
ja in drugih primesi v teku
enega leta pa bomo imeli tudi
tega že precej.

Druga zadeva, za katero se
zelo zavzemamo in prizadeva-
mo, je pa pomoč državam La-
tinske Amerike, da čim bolj po-
večajo pridelovanje naravnega
kavčuka (gumija). V ta namen
so že odšli razni učenjaki in
izvedenci v tej stroki v Južno
Ameriko, da tako pomagamo
vzpostaviti kavčukovo indus-
trijo v zapadni hemisferi. Kavč-
kovi nasadi najbolje uspevajo v
pasu, ki se razteza med 15. in
16. stopinjo zemljepisne širine
na obeh straneh ekvatorja.

Največji vir kavčuka pa je
za nas sedaj tako zvani "re-
claimed rubber," katerega se
dobi iz starih obrabljenih kav-
čukovih predmetov, kakor so:
obrabljeni avtomobilski obroči,
galoše, rokavice in na tisoče še
drugih starih predmetov, ki so
napravljeni iz kavčuka in ki ni-
so več za drugo rabo. Tako sta-
rino pošljejo nazaj v tovarne,
kjer ga predelajo in mu pride-
nejo še gotovo količino novega
kavčuka in tako reklamiran
material se more potem rabiti
večinoma v iste svrhe kot se
uporablja nov kavčuk. Do se-
daj se ga izdeluje krog 300,000
ton na leto, to pa seveda le v
slučaju, če nam je mogoče ves
obrabljen kavčuk zopet spravi-
ti nazaj v tovarne. To pa la-
hko storimo s tem, da zbiramo
ves star kavčuk in ga potem
prodamo najbližjemu starinar-
ju oziroma starinarski preku-
pčevalcu.

Skoro tretjina vsega kavču-
ka, ki se ga rabi v vojaške svr-
he, se mora pridobivati iz kav-
čukovih odpadkov, tako se na
primer vporablja ta kavčuk za
izdelavo vojaških dežnih pla-
šev, za kar se porabi krog tri
četrtine funta tega kavčuka.

Ozdravljen

I.

Kadar sva bila skupaj, sem
ji vselej rekel Marja Pavlovna,
na skrivnem, doma pri sebi, pa
kar Maruška, Meri ali celo Mi-
ška. Ko sem se danes peljal k
nji, sem si mislil: "Korajža ve-
lja! Povem ji, pa naj velja,
kar hoče." Če bo plaho pritr-
dila, bo vse pelo v meni in živ-
ljenje se mi bo zablistelo v naj-
lepši luči, če bo odkimala, ne
bom zinil niti besede, obrnil se
bom in šel iz sobe. In nikoli več
ne bo o meni niti glasu! Čez le-
ta morda utegne kdo slišati o
nenavadnem menihu, ki živi
sam in se ne gane iz pušave,
govoril bo nemara o menihu, ki
mu ni mar družbe in je ves
skrivnost, izsušeno obličje bo
pač pričalo o nekdanji lepoti—
tudi bo mogoče beseda o tem,
kako prijazen je z moškimi, to-
da naravnost neizprosno sovra-
žnik ženskega spola!

"Tako bo in nič drugače!"

V takem premišljevanju sem
se oglašil pri Marji Pavlovni.
Ustnice so mi bile trpko zateg-
njene in oči so gorele od čud-
nega ognja.

"Ali se je kaj zgodilo? Za-
kaj ste pa tako vznemirjeni?"
me je spraševala vsa začudena.

"Hm — rad bi vam povedal
nekaj zelo, zelo važnega!"

V očeh se ji je zaiskrila rado-
vednost, ki je pa že v nasled-
njem trenutku ni bilo več.

"Prav, prav, zelo lepo, am-
pak najprej moram urediti še
dve stvari, vsaj upam, da me
seveda! Kako sploh more-

te vprašati?"

"Tako se oblečem. Najprej
se odpeljava v manufakturno
trgovino, nato pa k šivilji. Ve-
lja?"

"Lahko tudi k dvema šivilja-
ma," sem rekel in se vljudno
poklonil.

"Prav imate, k dvema. Saj bi
jih tudi potrebovala, ampak na
naslov druge sem čisto pozabi-
la. Samo posedite za trenutek!
Tako bom oblečena." "Daša —
Daša — ali razumeš, pojdi kar
tako k hišniku!"

"Čemu neki vam je pa treba
hišnika?"

"Oh, ko bi vam vse pravila!
Hišnikova žena, ki pomaga eni
od strank, ima sestro. No, ravo-
na sestra pa hodi k šivilji,
ki sem ji dala popraviti obleko.
In če hišnikova žena dobi od
moža naslov šivilje, kjer služi
njena sestra — gre Daša lahko
tako tja po mojo obleko!"

"Tako, tako, zdaj razumem,
to je torej naslov, ki ne veste
zanj?"

"Veste kaj, vi ste pa že čisto
zmehčani! To je vendar naslov,
za katerega vem. Kako bi pa
drugače mogla zvedeti zanj?"

"Ženske ste pa res zabavne,"
sem se muzal.

Pokazala mi je jezik in odvi-
hrala v sosednjo sobo.

Usedel sem se, vzel časopis
in začel brati. Prelistal sem že
vsega, ali Marja Pavlovna se
je še vedno oblačila. Ogledal
sem tudi album, vzel neko knji-
go in prebral cela tri poglav-
ja, a Marja Pavlovna še vedno
ni bila oblečena. Ko sem pre-
bral prvo poglavje, sem videl,
da z Marjo Pavlovno ni še
nič, in ko sem prebral deveto
poglavje, je pokukala pri vrat-
ih in me vprašala: "Ali mogo-
če imate ključico za čevlje? Ne
dobim je, pa jo iščem že celo
uro!" — "Škoda, res je nimam
—!" — "Le zakaj je nimate ve-
dno s seboj?"

"Oprostite," sem plaho odvr-
nil, "nikoli več se ne bo zgodilo,
da bi je ne imel s seboj. Da v
prihodnje ne bo spet kake ne-
potrebne zamude, bom imel tu-
di s seboj škarje za kodranje,
lasnice in tudi kaj drugega, ako
bo treba. Če bi morda še kaj že-
leli, mi kar povejte, prosim."

Menda me ni razumela, ker
je rekla:

"Ne, škarje za kodranje
imam sama, ko bi imeli lasnice,
bi si jih od vas pač kdaj izpo-
sodila, ker jih od sile veliko po-
gubim!"

Daša je medtem stopila v so-
bo in vprašala:

"Gospod, ali ste kje nemara
videli ključico za čevlje? Kar
zdi se mi, da mora biti tu ne-
kje."

"Res ne vem!" Gledal sem v
album — tam je ni bilo, v knji-
gi tudi ne. — "Ali naj mogoče
vprašam hišnika?"

Ali Daša me tudi ni razume-
la.

"Danjan," je kričala po hod-
niku, "ali niste morda, vi kje
videli ključice za čevlje? Naša
gospodična jo tako išče."

Stopil sem v sobo, kjer se je
preoblačila Marja Pavlovna in
sem rekel:

"Bom pa še jaz pomagal is-
kati!"

Iz skromnosti si še upal ni-
sem ozreti na Marjo Pavlovno,
ki se je ravno česala; kajpada
je takoj zavpila: "Za božjo vo-
ljo vas prosim, nikar me ne
glejte!"

Tako je seveda bilo mojega
iskanja konec. Mimogrede sem
se pa vendarle ozrl tja in zra-
ven nje na tleh opazil par maj-
hnih čevljev. Vprašal sem jo:

"Kaj boste obuli te čevlje?"

"Seveda, ali zapijete ne
morem nikjer dobiti!"

"Saj lahko kupimo novo ali
pa jo damo napraviti, jo bomo
že našli ali si jo nazadnje tudi
kje izposodimo, sicer pa nima
smisla — ko je itak ne potrebu-
jete!"

"Kako, zakaj?"

"Ker pač nimate čevljev z
gumbi, ampak na trakove!"

Smejala se je na ves glas.

"Oh, saj res — Daša, Daša
— nikar več ne išči! — Vas, go-
spod, pa prosim, da za trenutek
še potrpite!"

Mirno sem stopil v sosednjo
sobo in da bi se preveč ne dol-
gočasil, sem zopet segel po čas-
opisu. Ali še isti trenutek je
Daša pogledala v sobo in me
vprašala: "Gospod, ali niste
mogoče videli gospodičine bro-
ške?"

"Ne, kako naj pa vem, kje je
—? Lahko pa pogledate na
strehu sosednje hiše, nemara je
je obvisela kje na kakem dim-
niku!"

Daša se je vsa v skrbeh ozrla
skoz okno, malo skomizgnila in
odhitela spet v sobo h gospodi-
čini.

"Tam je ni. Ali ste pogleda-
li pod preprogo?"

"Sem, na umivalniku je tu-
di ni!"

"O, moj Bog!"

Razdražen sem stopil v so-
bo. "Kam jo pa navadno dev-
ljete?"

"Kakšno obliko pa ima?"

"Navadno jo nosim na prsih.
Videti je — videti — no, saj ve-
ste, kaj imajo konji na no-
gah?"

"Na nogah? Kako, na no-
gah?"

"No — kako se že reče —
zdaj sem se spomnila, kopito."

"Res se ne spominjam, da bi
imeli broško, ki bi bila podobna
kopitu! Mogoče podkev?"

"No, seveda, nekaj takega —
veste — kar udarja."

"Pa bi takoj povedali — ne-
kaj takega, kar udarja, pa bi
vsak takoj uganil. — Seveda,
na podkev se spomnim. Kaj je
zlatar že pritrtil kamen, ki se
je bil zadnjič malo omajal?"

Saj se spominjate, da sva bro-
ško prejšnji teden dala v po-
pravilo."

"Pa res, saj je še tam! Da-
ša, oh kako sem neumna, nikar
je ne išči več, čisto sem pozabi-
la!"

"Torej je vendar še pri zla-
tarju! No, zdaj pa povejte, ko-
liko časa vam je navadno treba,
da iščete takele reči, ki jih po-
grešate, pa jih niti doma ni-
imate."

Ker sta "dami" ugotovili, da
sem še nekam pameten in raz-
soden, sem lahko še nadalje
ostal v sobi, dokler nista bili
docela opravljeni.

(Dalje prihodnjič)

MALI OGLASI

Bara naprodaj

Malo rabljena in v dobrem
stanu bara se proda po nizki
ceni, dolga je 12 čevljev; pro-
da se tudi sink, register in show
case. Odda se tudi prostor,
pripraven za vsako trgovino.
1142 E. 66. St. (98)

Mora prodati

VDOVA mora prodati svojo
7 sob hišo. Se prav lahko preu-
redi za dvodružinsko hišo. Fur-
nez, dve garaži. Blizu St. Clair
Ave., 1014 E. 71. St. Cena je
\$4,100. (95)

Perilo sprejme

Sprejem perilo na dom. Kdor
želi zanesljivo perico, naj se
zgleda na 1132 E. 66. St. (95)

Lepa služba!

Službo dobi ženska za hišno
delo in kuho. Zelo lep dom. Pla-
ča od \$13 do \$15 na teden in vse
prosto. Vsako nedeljo popoldne
prosto in enkrat v tednu ves dan.
Ako bi se zanimala kaka ženska
izven mesta za to službo, naj pi-
še. Vozne stroške dobi povrnje-
ne, če bi prevzela službo.

John Potokar

6517 St. Clair Ave.
HE-4629
Cleveland, O. (97)

IZVANREDNA PRILIKA

Hiša za 2 družini, 10 modernih sob,
ves trd les, 2 furneze, porč spodaj in
zgoraj; hiša je blizu Gordon parka;
mora biti prodana radi boleznijo za sa-
me \$5,500, \$1,800 takol.

Moderna hiša 8 sob za 2 družini, vse
na novo dekorirano, furneze, klet; se
nahaja v bližini E. 72. ceste. Velika
ugodnost za resnega kupca. Pokličite
HENDERSON 0054 po 6 url zvečer. (96)

Nered v novem redu. — Tak "blagoslov" je prinesel novi red osiše Filipinom. Slika
predstavlja stanovanjski okraj v Manili po neusmiljenem bombardiranju japonskih
bombnikov. Manila je glavno mesto Filipinov in je padlo Japoncem v roke kmalu po za-
četku vojne.

Ogenj je povzročil nad \$200,000 škodo na poslopih državne razstave v Detroitu.
Nenadna sprememba vetra je pa rešila 1,500 novih avtor in trukov v drugih poslopih.
Domneva se, da je požar povzročil cigaretni ogorok, ki ga je še živega odrgel neprevidezni
kadilec.

